

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра германської філології та перекладу

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Практичний курс другої іноземної мови
(основна дисципліна)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

Спеціальність: В11 Філологія

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання: німецька

Розробник: канд. філол. наук, доц. О.С. Лех

Профайл викладачів http://deutsch.chnu.edu.ua/?page_id=8

Контактний тел.: +380997359809 (Лех О.С.)

E-mail: o.lekh@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/user/profile.php?id=1336>

Консультації Онлайн-консультації: за розкладом консультацій.
Очні консультації: за попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Практичний курс другої іноземної мови» належить до циклу професійної підготовки, дисциплін вільного вибору студентів – фахівців зі спеціальності 035 Філологія англійська, галузь 03 Гуманітарні науки за освітньою програмою «Англійська мова і література та друга іноземна мова». Курс вивчається протягом двох семестрів; усі семестри завершуються екзаменами.

Основними організаційними формами навчання є практичні заняття.

Курс викладається німецькою мовою.

2. Мета викладання дисципліни

Досягнення комунікативної мовленнєвої компетентності (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти) з німецької мови як другої іноземної до рівня B1.

3. Завдання

Сформувати у студентів:

ЗК 02. Соціальна (С) – готовність до постійного підвищення освітнього рівня, потреба в актуалізації і реалізації особистісного потенціалу, здатність самостійно здобувати нові знання й уміння, здатність до саморозвитку.

СК 2.Предметно-методична компетентність:

– здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей;

– здатність здійснювати інтегроване навчання учнів;

– здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів;

– здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

СК 3.Інформаційно-цифрова компетентність:

– здатність здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності;

– здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;

– здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

СК 4.Психологічна компетентність:

– здатність визначати і враховувати в освітньому процесі індивідуальні особливості учнів;

– здатність використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки;

– здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

4. Пререквізити. Німецька мова.

5. Результатив навчання.

ПРН 2. Володіти іноземною мовою B1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; застосовувати ефективні підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь учнів з іноземної мови, використовувати мовні засоби для пояснення учням навчального матеріалу, постановки проблемних питань, відповідей на запитання.

ПРН 3. Уміти визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання та їх освітніх погреб.

ПРН 7. Мати здатність особисто створювати власні електронні (цифрові) навчальні та методичні матеріали, дистанційні курси, тренінги для професійного розвитку.

6. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно з рішенням кафедри германського, загального та порівняльного мовознавства про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №10 від 29.10.2020), під час проходження цього курсу визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням:

- тем/теми змістових модулів, які співвідносять за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносять за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносять за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті: тренінги, освітні й практичні курси, семінари й вебінари, літні / зимові школи тощо.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни Практичний курс другої іноземної мови												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	4	7	3	90	по 2	-	60	-	-	30	-	іспит
Заочна	4	7	3	90	по 2	-	12	-	-	78	-	іспит

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7 семестр												
Теми практичних занять	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Zeit und Zeitvertreib.	20		15			13	20		3			20
Тема 2. Arbeit und Beruf	25		15			12	25		3			19
Разом за ЗМ1	45		30			15	45		6			39
Теми практичних занять	Змістовий модуль 2.											
Тема 3. Lesen und Fernsehen	20		15			13	20		3			20
Тема 4. Werbung und Konsum	25		15			12	25		3			19
Разом за ЗМ 2	45		30			15	45		6			39

3.2.1. Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Лексика: Sich und andere vorstellen » Den Tagesablauf beschreiben » Über Tätigkeiten berichten • Über Zeit, Zeitverschwendung und Pünktlichkeit sprechen » Sich über Museumsangebote informieren « Eine Grafik beschreiben • Eine Auswahl treffen • Über Bilder und bildende Kunst sprechen » Auf eine Einladung zu einer Veranstaltung reagieren Грамматика: Vergangenheitsformen der regelmäßigen und unregelmäßigen Verben » Mischverben « Verben mit Präpositionen » Genus der Nomen » Temporale Präpositionen und Adverbien
2	Лексика: Über Berufe, berufliche Tätigkeiten, Fähigkeiten und Eigenschaften sprechen » Den eigenen Beruf beschreiben, Vor- und Nachteile benennen » Die eigene Meinung äußern » Vorschläge unterbreiten • Termine vereinbaren und absagen • Telefonisch Informationen erfragen und geben » Informationen weiterleiten « Über Umgangsformen im Beruf berichten » Smalltalk führen » Einen Brief über die Arbeit schreiben Грамматика: Modalverben • Konjunktiv II: Höfliche Bitte » Rektion der Verben » Infinitiv mit zu • n-Deklination
3	Лексика: Über das eigene Leseverhalten berichten « Eine Buchauswahl treffen und begründen « Über Lesestrategien sprechen » Über ein geschichtliches Ereignis sprechen « Hypothesen formulieren » Über verschiedene Medien sprechen » Über das Fernsehprogramm und das Fernsehverhalten diskutieren • Grafiken beschreiben » Eine E-Mail schreiben Грамматика: Sinngerichtete Infinitiv-Konstruktionen » Passiv: Präsens, Präteritum, Perfekt » Passiv mit Modalverben • Konjunktiv II: Gegenwart und Vergangenheit » Reflexive Verben
4	Лексика: Über Werbung sprechen « Informationen aus Werbeanzeigen entnehmen » Produkte und ihre Eigenschaften beschreiben » Werbetexte verfassen « Ein längeres Verkaufsgespräch führen « Sich nach Einzelheiten erkundigen » Sich über Ware und Lieferverzögerungen mündlich und schriftlich beschweren Грамматика: Adjektive: Deklination und Komparation • Partizipien als Adjektive » Relativsätze » Die Funktionen von werden
5	Лексика: Über Erfahrungen und Strategien beim Sprachenlernen berichten » Tipps zum Sprachenlernen geben » Über die physischen Vorgänge beim Sprachenlernen und Lerntypen

	diskutieren » Sich über Weiterbildungsangebote in Anzeigen und schriftlich informieren « Über lebenslanges Lernen sprechen » Über die Schulzeit berichten « Über Noten und Leistungsbeurteilung diskutieren Грамматика: Konditionalangaben » Finalangaben » Nomen-Verb-Verbindungen « Demonstrativpronomen: derselbe, dieselbe, dasselbe
6	Лексика: Über Verkehrsmittel, den taglichen Verkehr und Verkehrsprobleme berichten • Sich über Autos und Autofahren unterhalten » Verkehrsdurchsagen verstehen « Sich über verschiedene Verkehrs- und Reisesituationen verständigen » Über den Urlaub berichten « Eine Diskussion über Wünsche und Probleme im Urlaub führen » Einen Beschwerdebrief über den Urlaub schreiben Грамматика: Plusquamperfekt « Temporalsätze • Lokale Präpositionen und Adverbien
7	Лексика: Über Gefühle sprechen « Über Glückssymbole berichten » Ratschläge und Tipps zu den Themen Glück und Stress geben » Vermutungen ausdrücken « Über Horoskope diskutieren « Personen und ihre Charaktere beschreiben » Über Stress, Ärger und Freude sprechen « Gründe und Folgen nennen Грамматика Adjektive mit Präpositionen • Vermutungen « Aufzählungen « Gründe und Folgen: Kausalangaben, Konzessivangaben und Konsekutivangaben « Präpositionen mit dem Genitiv
8	Лексика: Über Frühstück und andere Mahlzeiten sprechen » Sich über Nahrungsmittel und typische Gerichte des Heimatlandes unterhalten » Über die Zubereitung von Gerichten sprechen « Berichte im Restaurantführer verstehen » Berichte über Restaurantbesuche schreiben » Eine Einladung zum Essen formulieren und darauf reagieren • Briefe schreiben: Standardformulierungen » Gute Wünsche formulieren Грамматика: Gesamtwiederholung

3.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Підібрати матеріал про друзів та знайомих. Презентуйте цю інформацію на занятті.
2	Ви вирішили продовжити навчання в Німеччині. Вам потрібно заздалегідь вибрати ВУЗ. Знайдіть в інтернеті відомості про ВУЗи країни, оберіть один з них та обґрунтуйте свій вибір. Презентуйте обраний готель на занятті.
3	Робота над текстом «Nachrichten in der Krise».
4	Ви керівник крупної фірми. Проведіть ділову конференцію. Розгляньте пропозиції та укладіть ділові угоди.
5	Твір на тему «Мої хобі».
6	Дискусія на тему «Роль реклами в сучасному суспільстві».
7	Твір на тему «Важливі винаходи людства».
8	Дискусія: Прихильники здорового харчування та швидкого (fast-food). Обґрунтуйте свій вибір. Постарайтесь переконати іншу сторону.
9	Твір на тему «Was ist Glück?».
10	Розповідь про свої шкільні роки.
11	Написання есе про свої успіхи та поразки.
12	Твір-роздум «Чи може бути молодь аполітичною?».
13	Якому з видів мистецтва Ви надасте перевагу? Аргументуйте та презентуйте вашу позицію на занятті.

Інформаційні ресурси для виконання самостійної роботи

1. Online-Aufgaben von Schubert-Verlag (https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_b1/b1_uebungen_index_z.htm).
2. Das grammatische Informationssystem des Instituts für deutsche Sprache (<http://hypermedia.ids-mannheim.de/>).

Технічне та програмне забезпечення

Очна форма: навчальна аудиторія з дошкою, підручник, методичка, комп'ютер, колонки, навушники, відеопроєктор, мережа Інтернет, Інтернет-сторінка дисципліни на платформі Moodle.

Дистанційна форма: комп'ютер, відеокамера, мікрофон, мережа Інтернет, відеозв'язок на платформі Zoom / Google Meet, Інтернет-сторінка дисципліни на платформі Moodle.

Політика курсу

Відповідає чинним нормативно-правовим документам України, стандартам вищої освіти, Етичному кодексу та Положенням щодо прав та обов'язків, правил поведінки, академічної доброчесності, доступу до навчання осіб з обмеженою мобільністю та іншим нормативно-правовим документам, затвердженим в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (див. <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>).

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, презентація, реферат) відповідь студента. Формами підсумкового контролю є іспит.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є: контрольні роботи (диктант, лексико-граматичне завдання, переказ, переклад); стандартизовані тести; реферати (есе); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; екзаменаційні контрольні роботи; інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної рейтингової шкали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D		
50-59	E	задовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти за екзамен

Семестр	Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)				Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
	Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2			
	T1	T2	T3	T4		
9-й	15	15	15	15	40	100
10-й	14	16	14	16	40	100
11-й	16	14	16	14	40	100

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau B1 / **Von Anne Buscha und Szilvia Szita**. 238 Seiten. 2., unveränd. Auflage.

2. Лех О.С., Маковійчук Л.В. Nebensatz im Deutschen. Навчальний посібник з граматики німецької мови (правила та вправи) Чернівці, 2025. 233 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/12145>

5.2. Допоміжна

1. Лех О.С., Агапій А.П. Deutsch als zweite Fremdsprache (Übersetzungen, Tests, landeskundliche Aufgaben) / Укл. Чернівці : Копі-центр, 2016. 168 с.
2. Найдеш О.В. Thematische Deutschgrammatik in Tests / Тематична граматика німецької мови в тестах: Навчальний посібник. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2021. 168
3. Funk Hermann, Kuhn Christina, Demme Silke. Studio B2, C1. Deutsch als Fremdsprache. Kurs – und Übungsbuch. Cornelsen. Schulverlag. GmbH. – Berlin. 2013. – 276 S.
4. Kijko J., Kudrjawzewa O. Deutsche Grammatik: Theorie und Praxis. Навчальний посібник. Чернівці: ЧНУ, 2018. 188 с.
5. Strank W. Da fehlen mir die Worte: Systematischer Wortschatzerwerb für fortgeschrittene Lerner in Deutsch als Fremdsprache. Schubert-Verlag, 2020. 166 S.
6. Swerlowa O. Grammatik im Gespräch. Klett, 2017.
7. Фахова німецька мова для економістів / Лех О.С., Найдеш О.В., Гостюк Т.М., Кійко Ю.Є., навчальний посібник – Чернівці: Копі-центр 2011. – 220 с.

6. Інформаційні ресурси

1. Відеофільми з країнознавства <https://www.youtube.com/user/froehlichDeutsch>
https://www.youtube.com/watch?v=bvNuMXgzUI8&list=PL_Zn2F7e-5Z8j3lqc-w_W2SriuAIWmAEE
2. Deutsche Welle bei YouTube (<https://www.youtube.com/user/dwlearngerman>).
3. 24h Deutsch (<https://www.youtube.com/channel/UCHpnIL-1QIUyVhdGVJ6rW3A/featured>).
4. Goethe-Institut (<https://www.youtube.com/user/goetheinstitut>).
5. Deutsche Welle (<https://www.dw.com>).
6. derdieDaF-Portal (<https://www.derdiedaf.com/>).
7. Online-Aufgaben von Schubert-Verlag zum Lehrwerk Begegnungen (<https://www.schubert-verlag.de/begegnungen.php>).
8. Online-Aufgaben von Schubert-Verlag (https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/a1_uebungen_index_z.htm, https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a2/a2_uebungen_index_z.htm, https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_b1/b1_uebungen_index_z.htm).
9. Das grammatische Informationssystem des Instituts für deutsche Sprache (<http://hypermedia.ids-mannheim.de/>).

